

Leesweek Søren Kierkegaard

Vrees en beven

16 - 20 juli

Docent: Victor Kal

Abraham bindt zijn zoon op het altaar (Genesis 22). 'Humaan' kan men zijn daad niet noemen, maar het is in opdracht van God dat Abraham zo doet. Søren Kierkegaard heeft juist deze, voor heel de moderne wereld problematische figuur als het prototype van de gelovige willen zien. Onder het pseudoniem Johannes de silentio geeft hij in het boek *Vrees en beven* (1843) een wijsgerige beschouwing over een bizar gebeuren dat religieus gezien een offer zou moeten heten, terwijl het moreel gezien alleen maar een vorm van moord kan zijn. Op het spel staat de bepaling van wat 'geloof' is, en de mogelijkheid net als Abraham (!) te doen. Het conflict tussen de morele verantwoordelijkheid van een vader voor zijn zoon en de religieuze gehoorzaamheid van de gelovige aan zijn God lijkt onverzoenlijk. Met behulp van humor en ironie, en zonder zich persoonlijk aan de 'dwaasheid' van de religie gewonnen te geven, wijst Johannes de silentio niettemin naar een menselijke mogelijkheid die aan dat conflict voorbij ligt.

Vrees en beven is een niet erg dik, maar in dat korte bestek wel buitengewoon afwisselend en veelzijdig boek; de deelnemers zullen het gedurende deze week in zijn geheel lezen. Achter de lyrische façade van *Vrees en beven* gaat een nuchtere wijsgerige analyse schuil. Kierkegaard koppelt die analyse steeds aan verhalen over concrete gebeurtenissen, om zo zichtbaar te maken wat het uitmaakt of het leven esthetisch, ethisch dan wel religieus geleefd wordt.

Programma

Maandag 16 juli

- 10.00 uur Aankomst & ontvangst
- 10.30 uur Kierkegaard: de man, zijn onderwerp, en het protest
- 15.00 uur Stemming en Lofrede: Abraham als 'onmogelijke' figuur
- 20.00 uur Excursie 1: De 'Binding van Izaak' in de context van Torah

Dinsdag 17 juli

- 09.30 uur Problemata: zonder angst wordt het niet gedaan
- 15.00 uur Het geloof: een handeling in twee stappen
- 20.00 uur Excursie 2: Christendom: "Het echte offer moet nog komen"

Woensdag 18 juli

- 09.30 uur Problema I: Kan de ethiek wel opgeschort worden?
- 15.00 uur Problema II: Is er tegenover God werkelijk een absolute plicht?
- 20.00 uur Excursie 3: Het offer van de zoon in de Islam: Ismaël, niet Izaak!

Donderdag 19 juli

- 09.30 uur Problema III: Onttrekt Abraham zich aan redelijke communicatie?
- 15.00 uur De estheticus, de tragische held en het zwijgen van Abraham
- 20.00 uur Excursie 4: De verborgen invloed van een boek: Heidegger, Levinas en Derrida

Vrijdag 20 juli

- 09.30 uur Epiloog: "De hoogste hartstocht in een mens"
- 12.30 uur Afsluitende lunch

Personalia

Dr. Victor Kal is universitair hoofddocent wijsbegeerte aan de Universiteit van Amsterdam.

Kosten

Arrangement 1: € 555,50 (cursus, boek Kierkegaard, koffie/thee, 5 maal lunchbuffet, 4 maal diner incl. 2 drankjes)

Arrangement 2: € 715,50 (arrangement 1 + 1-persoonskamer & ontbijtbuffet)

Vrienden van de ISVW: € 13,50 korting

Personen tot 30 jaar krijgen 40% korting op het cursusgeld